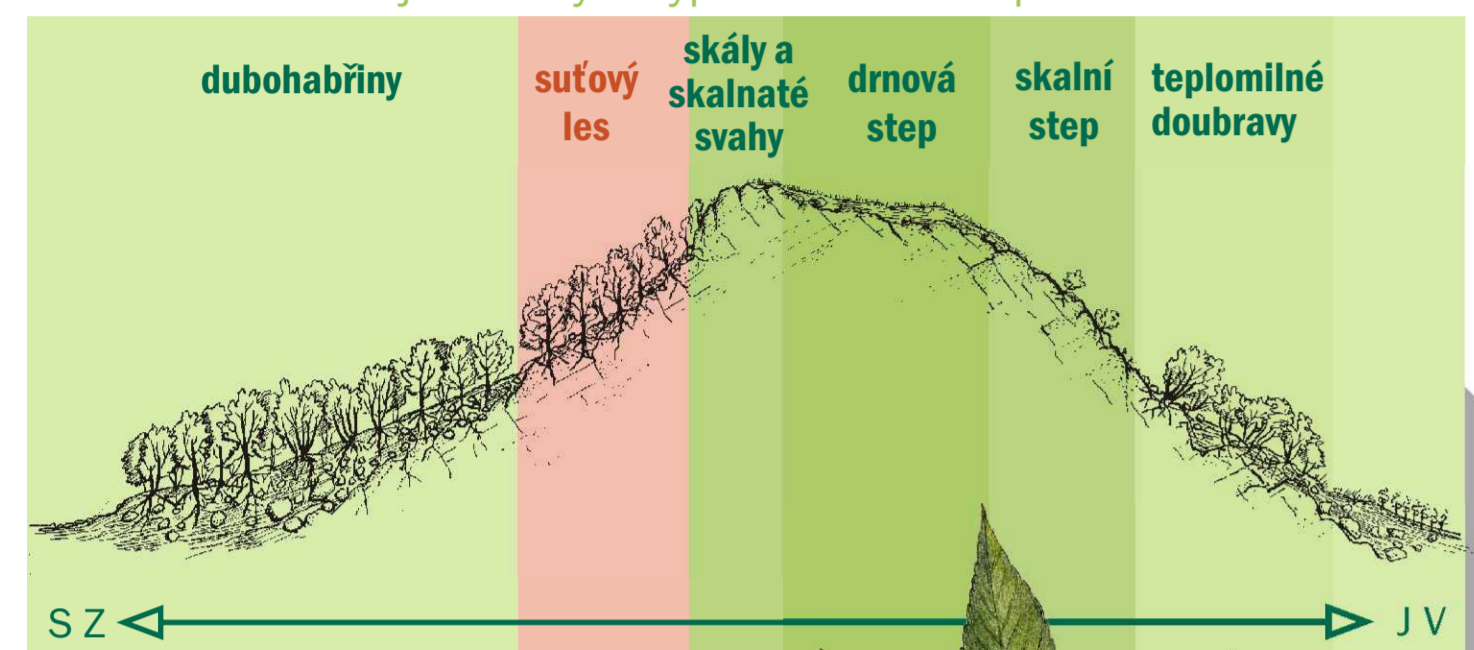

NS Dívín suťové lesy

Schéma rozložení jednotlivých typů stanovišť na příčném řezu Dívínem

Ve **stromovém patře** suťových lesů na Dívíně převládá lípa velkolistá. V minulosti se v porostu mnohem více uplatňoval jilm drsný, ale jeho zastoupení podstatně kleslo vlivem grafiózy jilmů. Přesto v rezervaci zůstalo několik starých plodných stromů, které se hojně zmlazují.

Keřové patro suťových lesů je obvykle vyvinuto jen slabě, a to nejen vlivem zvěře, ale zejména účinkem hustého zápoje stromového patra, které propouští jen malé množství světla.

Bylinné patro
Dostatečná vlhkost půdy umožňuje rychlý rozklad opadu, a tím i rychlý koloběh živin, kterých je v půdě obvykle nadbytek. Projevuje se výskytem nitrofilních a vlhkomilných druhů, např. kakostu smrdutého, kopřivy dvoudomé, hluchavky skvrnitě a pitulníku horského.

K nim se řadí byliny, které jinak nacházíme například v bučinách, údolních lužích a dubohabřinách – bažanka vytrvalá, zvonek řepkovitý a kyčelnice cibulkonosná.

Chladnější mezoklima umožňuje též výskyt některých podhorských druhů, jako je kyčelnice devítilistá, jejíž nejbližší lokality jsou od Dívína vzdáleny desítky kilometrů.

lípa velkolistá
(*Tilia platyphyllos*)

jasan ztepilý
(*Fraxinus excelsior*)

javor mléč
(*Acer platanoides*)

javor klen
(*Acer pseudoplatanus*)

jilm drsný
(*Ulmus glabra*)

bez černý
(*Sambucus nigra*)

líška obecná
(*Corylus avellana*)

kyčelnice devítilistá
(*Dentaria enneaphyllos*)

kakost smrdutý
(*Geranium robertianum*)

zvonek řepkovitý
(*Campanula rapunculoides*)

kyčelnice cibulkonosná
(*Dentaria bulbifera*)

bažanka vytrvalá
(*Mercurialis perennis*)

hluchavka skvrnitá
(*Lamium maculatum*)

pitulník horský
(*Galeobdolon montanum*)

dymnivka dutá
(*Corydalis cava*)

Suťové lesy rostou na nejchladnějších a nevlhčích místech Dívína, která najdete na příkrých, severně orientovaných svazích pod hřebenem. Teplotní a vlhkostní výkyvy během dne i roku jsou zde menší než na protějších jižně orientovaných stepních svazích. Podobu a druhové složení lesa určují v neposlední řadě půdy na mělkých a nestabilních vápencových sutích.

Suťové lesy jsou v současnosti nejstaršími lesními porosty Dívína. Jejich věk dosahuje již bezmála sta let. Jsou proto stinné, druhově poměrně chudé a jednotvárné.

Suťové lesy jsou biotopy s relativně nízkou teplotou i omezenými potravními zdroji. Vyskytují se zde především druhy živočichů vázané na vyšší patro stromů.

lejsěk šedý
(*Muscicapa striata*)
Sedícího lejska můžete poznat podle častého pocukávání křídlů.

strakapoud prostřední
(*Dendrocopos medius*)
Vyhledává lesy se starými trouchnivými stromy.

lejsěk bělokrký
(*Ficedula albicollis*)
Lejscí se živí lapáním létajícího hmyzu. Číhají na něj na vyvýšených místech, kam se s kořistí zase vracejí.

žluva hajní
(*Oriolus oriolus*)
Jediný evropský zástupce tropické čeledi žluvovitých. Samci jsou nápadní jak svým zářivě žlutým zbarvením, tak hlasitým flétnovým zpěvem.

červenka obecná
(*Erithacus rubecula*)
Skvrna na tvářích a hrudi, podle níž byl tento pták pojmenován, funguje pro ostatní červenky jako výstraha: „Tady bydlím já!“

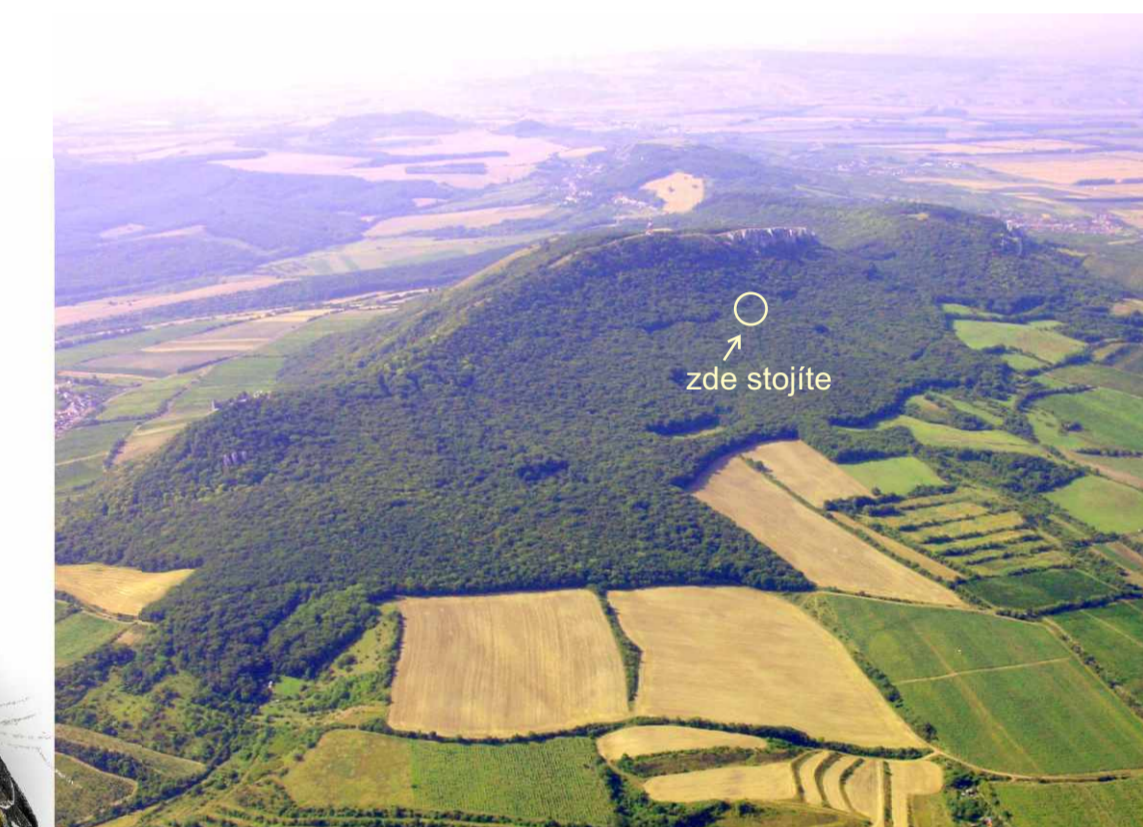
pěnkava obecná
(*Fringilla coelebs*)
Tohoto nejhojnějšího evropského ptáka najdete téměř všude, kde rostou stromy.

budníček lesní
(*Phylloscopus sibilatrix*)
Hnízdí v umně zbudovaném hnízdě s bočním vchodem na zemi. Nezaměnitelný zpěv končí jasným srrrrrrrrrr.

netopýr černý
(*Barbastella barbastellus*)
Tento typický lesní druh netopýra se na Dívíně vyskytuje vzácně.

bělokaz jilmový
(*Scolytus scolytus*)
Grafióza, která v posledních letech silně redukuje stavy jilmů v našich lesích, způsobuje houba *Ophiostoma ulmi*. Hlavním přenašečem je podkorní hmyz, především bělokaz. Jejich larvy vyhodávají pod kůrou stromů typické požerky. Kuklí se v kůře a vyhlíhlí brouci zalétají do korun zdravých jilmů, kde se zavrtávají do výhonků. Při hlodání přenášejí do zdravých větví infekci. Opakovanou infekcí stromy chřadnou a postupně odumírají.

bělokaz pruhořaný
(*Scolytus multistriatus*)

Dominantním druhem podrostu suťových lesů na Dívíně je žlutě kvetoucí **oměj vličí mor** (*Aconitum lycoctonum*).

Celá rostlina je jedovatá: obsahuje jedovaté alkaloidy lykoktonin a lykaktinon a jejich štěpné produkty. Jeho užití k trávení psovitých šelem zachytil Daniel A. z Veleslavína v překladu Mattiolovala herbáře, vydaném v roce 1596: „Mnozí suší a tlukau kořen na prach, jímž posepají syrového masa, a rozhazují po lesích. To maso když vlci, lišky a psi jedí, musejí od něho umřít. Pročež mu řecky a latině říkají aconitum lycoctonum, vulgo luparia, tj. vličí mor aneb psí mor, Wolfs- und Hundsgift.“